Originalni rad **UDK:616.133-004.6-07:616.831-005.4+616.831-005.1**
doi:10.5633/amm.2016.0207

STENOZA KAROTIDNIH ARTERIJA KAO FAKTOR RIZIKA ZA NASTANAK ISHEMIČNOG MOŽDANOG UDARA

Biljana Živadinović[1,2], Dragan Stojanov[2,3], Srđan Ljubisavljević[1,2], Jelena Stamenović[1,2]

Univerzitet u Nišu,Medicinski fakultet, Niš, Srbija[2]
Klinika za neurologiju, Klinički centar Niš, Niš, Srbija[1]
Centar za radiologiju, Klinički centar Niš, Niš, Srbija[3]

Kontakt: Biljana Živadinović
Klinika za neurologiju, Klinički centar Niš
18000 Niš, Srbija
email: zivadinovicrasa@gmail.com

Stenoza karotidnih arterija (SKA) je veoma rasprostranjena i predstavlja jedan od najznačajnijih faktora rizika za nastanak ishemijskog moždanog udara (IMU). Rizik od IMU raste sa povećanjem stepena SKA. Iako nije sasvim precizno utvrđen značaj povezanosti SKA i drugih standardnih faktora rizika (arterijska hipertenzija, hiper-lipidemija, šećerna bolest) u pojavi, toku i ishodu IMU, stepen te povezanosti smatra se značajnim za nastanak IMU.

Cilj rada bio je utvrđivanje značaja nalaza SKA kod bolesnika sa IMU kao i procena stepena povezanosti SKA i ostalih faktora rizika u nastanku IMU.

Istraživanjem su obuhvaćeni oboleli od IMU koji su lečeni na Odeljenju za cerebrovaskularne bolesti Klinike za neurologiju. Korišćeni su podaci dobijeni iz istorija bolesti i nalaz color doppler sonografije (CDS) ekstrakranijalnih krvnih sudova vrata.

Najveći procenat bolesnika sa moždanim udarom imao je određeni stepen SKA (78%) ($p<0,05$), od kojih je najveći procenat imao stepen stenoze manji od 60% ($p<0,05$). Bolesnici koji su osim SKA imali više od dva faktora rizika, značajno su češće imali IMU ($p<0,05$). U grupi onih koji nisu imali SKA, oboleli sa većim brojem faktora rizika bili su u većem riziku oboljevanja u odnosu na one koji nisu imali udružene faktore rizika ($p<0,05$). Ipak, oboleli od IMU bez SKA, koji su imali više drugih faktora rizika, bili su u istom riziku za nastanak IMU kao i bolesnici sa SKA bez udruženih faktora rizika.

SKA predstavlja faktor rizika za pojavu IMU. Bolesnici koji imaju više faktora rizika, SKA predstavlja faktor visokog rizika za nastanak IMU. Bolesnici bez SKA, koji imaju više drugih faktora rizika, imaju isti rizik za nastanak IMU kao i oni sa SKA bez drugih faktora rizika.*Acta Medica Medianae 2016;55(2):40-45.*

Ključne reči: *stenoza karotidnih arterija, ishemijski moždani udar, faktori rizika*